

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI saziv

Prolećna sesija

Komisija za prava i interese zajednica i povratak

Sednica br. 39.

Priština, 24.04.2019. god. u 11:00. časova

Zgrada skupštine, sala N-204

ZAPISNIK

Sednici su prisustvovali: Xhelal Sveçla i Danush Ademi, zamenici predsednika, Rasim Selmanaj, Albert Kinolli, Mufera Serbica Shinik, Slobodan Petrović, Duda Balje i Veton Berisha, članovi.

Odsutni: Igor Simić, Kujtim Shala, Fadil Beka, Haxhi Shala, Jasmina Živković, Saša Milosavljević i Zoran Mojsilović.

Pozvani: Ekrem Mustafa, ministar za unutrašnje poslove i Rashit Qalaj, Generalni direktor Policije Kosova. Ostali učesnici: Fatos Rushiti, politički savetnik, Viši službenici Afrim Ahmeti i Dejan Janković.

Ostali učesnici: Sanije Berisha- OEBS; Ilir Hoxha KDI; Albina Haliti, „RTV Dukagjini“; Florian Syla i Nexhmie Hyseni, „Ekonomia Online“; Burbuçe Ibishi, „Kosova Press“; Mejreme Tahiraj, „Radio Kosova“, Emijeta Vllahiu, Kallxo.com; Ivan Milković, gracanicaonline.info, Celal Iliaz, Direkcija za medije i odnose s javnošću i pripravnik Arbër Thaçi.

Osoblje za podršku komisije: Nataša Prica-Tišma i Drita Çarkaxhiu.

Sednicom je predsedavao: **Xhelal Sveçla**, zamenik predsednika komisije.

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Izveštavanje Ministra unutrašnjih poslova, g. Ekrem Mustafa, o bezbednosnom stanju na Kosovu i incidentima sa međuetničkim motivima;
3. Formiranje radne grupe o nadgledanju vršenja dužnosti i odgovornosti Ministarstva za povratak i zajednice;
4. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda

Zamenik predsednika, je otvorio sastanak i zahvalio se ministru, Generalnom direktoru Policije i ostalim prisutnima za njihovo prisustvovanje i zatražio je da se na početku razmotri treća tačka dnevnog reda, i zbog poštovanja vremena, da se nastavi sa izveštavanjem ministra.

Dnevni red je usvojen sa ovom izmenom.

2. Formiranje radne grupe o nadgledanju vršenja dužnosti i odgovornosti Ministarstva za povratak i zajednice

Zamenik predsednika, je zatražio od članova komisije da se izjasne za učešće u Radnoj grupi, u vezi sa nadgledanjem vršenja dužnosti i odgovornosti Ministarstva za povratak i zajednice.

Nakon konsultacija članova Komisije, uzet je stav da se formira Radna grupa, u sledećem sastavku: Duda Balje – Predsedavajuća, ostali članovi: Veton Berisha, Albert Kinolli, Rasim Selmanaj i Slobodan Petrović.

Pošto komisija nije bila u punom sastavu, Zamenik predsednika, je zatražio od administracije za podršku komisije da realizuje kontakte sa ostalim članovima, kako bi predstavili svoju volju da li žele da budu deo ove radne grupe.

Nakon konsultacija, Komisija za prava i interese zajednica i povratak, donela je sledeći:

Zaključak

Usvaja se formiranje Radne grupe o nadgledanju vršenja dužnosti i odgovornosti ministarstva za povratak i zajednice, u sledećem sastavu: Duda Balje – Predsedavajuća, ostali članovi: Veton Berisha, Albert Kinolli, Rasim Selmanaj i Slobodan Petrović.

3. Izveštavanje Ministra unutrašnjih poslova, g. Ekrem Mustafa, o bezbednosnom stanju na Kosovu i incidentima sa međuetničkim motivima

Zamenik predsednika, Xhelal Sveçla, početno se zahvalio ministru za podnošenje traženog materijala od strane komisije, u vezi sa slučajevima sa međuetničkim motivima.

Imajući u vidu razvoje koji su povezani sa ministarstvom koju Vi vodite, pozvali smo vas da izveštavate o bezbednosnoj situaciji na Kosovu i o slučajevima sa međuetničkim motivima, kako bi smo videli koja su postignuća i zastoji u ovom pravcu.

Ekrem Mustafa, ministar unutrašnjih poslova, rekao je da mu je čast da danas izveštava pred komisijom, o postignućima i sigurnosnom stanju na Kosovu. On je rekao da je ministarstvo privrženo u svim segmentima, pogotovo u očuvanju pravnog reda i sprovođenju zakona, u posebnosti u funkciji bezbednosti za sve ne većinske zajednice. Ministarstvo je angažovano da se zajednice tretiraju na jednaki način, kada je potrebno, i da se pozitivno diskriminišu. Kako bi imali potpunu bezbednost, neophodno je i zastupanje etničkih struktura.

G. Mustafa je pružio neke statistike o opštem bezbednosnom stanju u zemlji. Prema izveštaju, izreknute su oko 1.650 negativnih poena u saobraćaju. Zaustavljanje motornih vozila su 6.485. u odnosu na izveštaj prvog tromesečja 2018. godine, i prvog tromesečja 2019. godine, smanjen je broj saobraćajnih nezgoda. Nažalost, povećan je broj slučajeva sa fatalitetom. Za krivična dela, zaustavljeno je 107. lica za oružane krađe u 2018. godini, dok za period januar – februar 2019. godine, uhapšeno je 23. lica.

U 2018. godini, registrovano je 87. slučajeva teških krivičnih dela, uključujući teške krađe, paljevine, pisanje grafita, oštećenje imovine, i dr.

Registrovani su slučajevi oštećenja verskog nasleđa: 56. muslimanskih; 1. pravoslavnih, 7. katoličkih, i ostalih verskih zajednica, 3. slučajeva. U periodu januar – mart 2019. godine, desila su se 25. slučajeva oštećenja verskog nasleđa, od kojih su 15. bile nad objektima muslimanskog nasleđa, 8. slučajeva pravoslavnog nasleđa i 2. slučajeva ostalih verskih zajednica.

U periodu januar – decembar 2018. godine, prijavljeno je 10. slučajeva međuetničkih incidenata. Za period januar 2019. godine, prijavljeno je 4. slučajevima. Ovim statistikama, ministar je završio izveštaj o bezbednosnom stanju na Kosovu i zahvalio se komisiji za saradnju.

Zamenik predsednika, je dao reč i direktoru Policije Kosova, g. Rashit Qalaj, kako bi elaborirao pitanje bezbednosti na Kosovu.

Direktor Policije Kosova, g. Rashit Qalaj, rekao je da prema izveštajima policije, situacija je

veoma sigurna i mirna u zemlji, jer krivični slučajevi su u padu svakog dana, sem slučajeva u oblasti saobraćajnih nesreća i sa fatalitetom.

U prvom tromesečju 2019. godine, otvoreno je ukupno 9.140 slučajeva. Od njih su klasifikovana 6.855 slučajeva za krivična dela, 2.285 slučajeva kao prekršajna dela, i slučajevi drugih priroda. U odnosu na period iz protekle godine, smanjen je broj slučajeva na 7, 45%, a za krivična dela na 4,19%. Za isti period, broj ubistava je opao od 10. na 7. i, prema njegovim rečima, svi ovi slučajevi su otkriveni.

Broj krađa je zabeležio pad od 14, 39%, kao što su slučajevi teške krađe 19, 47%, razbojništva 8, 95%, i oružanih plačka 13.47%. dok je broj fatalnih saobraćajnih nezgoda zabeležio rast od 42, 55%, gde ovo pitanje smatra veoma zabrinjavajućem.

Za period januar – decembar 2018. godine, prijavljeno je 10. slučajeva, od kojih su 9. otkriveni i jedan je još uvek pod istragom. U celosti, 3. slučajeva su iz srpske zajednice, 3. su iz albanske zajednice i ostali slučajevi proizilaze iz drugih zajednica. Mogući među-etnički slučajevi su: 1. je pod istragom, dok su 2. zatvorena. Kao poseban fokus policije je sprečavanje slučajeva među-etničkih kriminala, odnosno hapšenje lica koji su vršioci ovih dela.

Mogući među-etnički slučajevi su otvoreni na osnovu starog Krivičnog zakonika, članovima: 147., 421., 332. i 333.

Za period januar – mart 2019. godine, registrovano je ukupno 4. slučajeva sa međuetničkim motivima, od kojih je 1. slučaj egipćanske zajednice, a 3. su srpske zajednice, i 1. slučaj je poslat u tužilaštvu. U poređenju sa godinama 2018./ 2019, imamo porast međuetničkih slučajeva od 2. na 4. slučaja. Samo 25% slučajeva međuetničkih incidenata proizilaze iz oštećenja kulturnog nasleđa, a ostali slučajevi su zbog ličnih razloga. Na kraju je rekao da ima pogrešnih tumačenja o broju slučajeva, i prema njegovim rečima, stoji samo statistike koje je on predstavio.

Prema g. Qalaj, za ovu godinu, jedan od najvećih izazova će biti borba protiv narkotika i trgovina ljudima. Od septembra 2018. godine do marta 2019. godine, uništeno je 15. kriminalnih grupa, zaplenjeno je 122 kg heroina, 2,84 kg kokaina, 881,66 kg marihuane, 10,135 kg semena kanabisa i 0,48 kg hašiš. On je potencirao da su ove statistike veoma uspešne i podsticajne, u odnosu na period iz protekle godine.

Veton Berisha se zahvalio ministru g. Mustafi i direktoru policije, g. Qalaj za dobro izveštavanje i za njihovu korektnost pred komisijom.

On je rekao da postoje tendencije da se izađe pred javnim mnjenjem da zajednice nemaju sigurnost, da im se ugrožavaju prava i da ima elemenata ubistava. Međutim, trebamo biti realni i da prihvatimo činjenicu da je stanje bezbednosti na Kosovu relativno dobra.

On je podignuo zabrinutost o incidentu koji se desio u Peći, dana 16.09.2018. godine, gde je pod nepoznatim okolnostima ubijen Kenan Sadriaj, koji pripada egipćanskoj zajednici, dok je slučaj još ostao neotkriven. Prema informacijama koje poseduje, kao osoba i kao porodica nisu imali nesporazume sa nikim. On je tražio od ministra i direktora Policije Kosova da se radi više na rasvetljenju slučaja o kojem je reč. U tom smislu, zahtevam da se pošalje pismeni izveštaj za ovaj slučaj.

On je predstavio još jedan slučaj gde se govori o hapšenju osumnjičenog lica iz etničke pripadnosti i ta informacija je izašla u saopštenju. U tom smislu, on se ne slaže da se objavljuje etnička pripadnost pre nego što se izrekne konačna sudska odluka. Prema njegovim rečima, treba obratiti pažnju nad javnim mnjenjem koje je sklono da podstakne mržnju nad osobama sa etničkom pripadnošću, što izaziva nezadovoljstvo kod egipćanske zajednice.

Na kraju, on je konkretizovao slučajeve koji su se desili u 2004. godini gde je bila nekontrolisana situacija za podsticanje neidentifikovanih lica na socijalnim mrežama, u medijima. Dakle, postoje dve situacije i treba se obratiti posebna pažnja tokom tretiranja slučajeva kako bi se zaštitio lični identitet i da se klasifikuje etnička pripadnost lica.

Z. Qalaj je naveo da nema detaljnih informacija u vezi sa ubistvom g. Kenan Sadriaj. On se zakaže da će poslati pismeni izveštaj.

Danush Ademi je izrazio svoje nezadovoljstvo o slučajevima osumnjičenih, bilo to i u slučajevima ratnih zločina. Uzeo je kao primer slučaj jednog lica porodice Sheholli u Podujevu, koji je osuđen na mnogo godina zatvora, uprkos počinjenom krivičnom delu. Prema njemu, nije dobro da se identifikuje etnička pripadnost jer se javlja strah kod građana i kviri se javni red.

U vezi pitanja koja se nadovezuju za bezbednost, kao preporuku je dao da se postave bezbednosne kamere po školama i po parkovima grada, gde smatra da bi to uticalo na očuvanju mira građana. Takođe, pomenuo je slučaj u Uroševcu i Peći, gde su dva deteta uzrasta od 6. – 7. godina, kažnjeni za podsticanje mržnje, podelu i nacionalnu netrpeljivost. On tvrdi da postoje selekcije tokom kažnjavanja, kada je reč o aškalijskoj zajednici i smatra da se to pitanje ne sme ponavljati ubuduće.

Mufera Srbica Shinik, nakon što je uzela reč, iskoristila je priliku da predstavi svoju zabrinutost o drugoj temi, koja se nadovezuje izgledom papira, i gde ne razume, da li je to za školu, kao zdravstvena knjižica ili je to Diplomatski pasoš. Ona je rekla da je ovo njen četvrti mandat kao poslanica, gde je tokom ovog perioda imala tri diplomatska pasoša i izgled omota Diplomatskog pasoša predstavlja ustručavanje za policiju. Prema njenim rečima, ne zna se ko otvara, ili bolje reći ko dobija tender, jer, kao rezultat toga, vrše se zloupotrebe. Ona je zamolila ministra da ubuduće obrate pažnju na ovo pitanje.

Zamenik predsednika je postavio nekoliko pitanja za g. Qelaj, gde je početno tražio da se informiše o bezbednosnom stanju na severu Kosova, koji je broj otkrivanja incidenata u tom delu. Kao drugo pitanje, da li su otkriveni počiniooci dela povodom požara u ambulanti kod Mikronaselja u Severnoj Mitrovici. Treće pitanje je bilo da li postoji operativni plan za zaštitu teritorije Kosova?

Direktor Policije Kosova, g. Qalaj, je rekao da je bezbednosno stanje na severu zemlje drukčije, i otkrivanje incidenata u ovom delu je manje nego u ostalim zonama Kosova. On smatra da je to rezultat tenzija različitih kriminalnih grupa, uticaja na narod od strane države Srbije, kao i zbog lokalnih izbora koji se očekuju održati ubrzo. On smatra da trebaju da operišu patrole sa izmešanim etničkim pripadnostima, u funkciji stabilnosti na severu.

On je dodao da je primena Briselskog sporazuma uticalo na situaciju na severu. Iako je to političko pitanje, pored rada Policije Kosova, neophodna je i politička pomoć drugih institucija.

Dok, založio se da postoji operativni plan za odbranu cele teritorije Kosova. Od septembra ove godine, biće regrutovani novi kadeti, koji će garantovati policijsku prezenciju svugde, pogotovo u izmešanim zonama sa predstavnicima zajednica. Na kraju, saopštio je Komisiji da će poslati pismeni izveštaj za specifične slučajeve.

g. Qalaj je konkretno rekao da je otkrivanje slučajeva fizičkih napada veća u odnosu na svako drugo krivično delo. Priznajem činjenicu da javno informisanje nije na zadovoljavajućem nivou, jer je na severu nedostajao portparol za medije. Potvrdio je da je pre mesec dana imenovan portparol za medije i nadamo se da ćemo ubrzo imati neophodne rezultate.

Zamenik direktora Policije Kosova, g. Dejan Janković, se nadovezao na temu celokupnog stanja bezbednosti na Kosovu, potvrdivši reči direktora. On je dodao da je Policija Kosova prisutna na celoj teritoriji Kosova, međutim, pružanje bezbednosti za građane i rešavanje svih problematika zahteva veće angažovanje u tom pravcu.

Zamenik predsednika, se ponovo obratio g. Mustafi, sa zahtevom da budu informisani i o mogućnostima krijumčarenja na severu i činjenice prisustva srpske robe u biznisima, takođe i o toku slučajeva postavljene takse nad Srbijom od 100%.

Ministar g. Mustafa, je izrazio svoj stav da je krijumčarenje postojalo i pre postavljanja takse. Smatra da postoji ne carinjena roba u vrednosti od 40. miliona evra, i policija Kosova preduzima neophodne mere za njihovo sprečavanje.

Direktor, g. Qalaj, rekao je da je u poslednjih dva meseca zaplenjena velika roba i poslata je na carinski terminal. Takođe, postoje slučajevi kada kamioni plaćaju taksu i ulaze prema zakonskim procedurama. Ovo stanje se kvalifikuje kao uspešan rezultat jer statistike krijumčarenja pokazuju da opadaju.

Albert Kinolli je naveo da Policiju Kosova smatra najpouzdanijom institucijom u zemlji. On izražava zahvalnost njegovim pripadnicima, pogotovo u okviru njihove opasnosti tokom rada na terenu. Prema njemu, u spisku poslednjeg konkursa Policije Kosova, nije imalo nijednog osumnjičenog od strane pripadnika romske zajednice, za krivična dela. Ipak, izrazio je svoju zabrinutost da od 34. prijavljenih lica, nijedan pripadnik romske zajednice nije primljen. U svojoj diskusiji, izrazio je da je broj obrazovanih iz redova romske zajednice u porastu, uprkos činjenici da se ne školuju na svom maternjem jeziku. Njegov zahtev je bio da ovo ministarstvo radi još više u tom pravcu, kako bi se omogućilo uključivanje romske zajednice u ravnopravni broj u ovoj instituciji.

Direktor g. Qalaj, odnoseći se na zabrinutost g. Kinolli, naveo je da je konkurs Policije Kosova bio nepristrasan i da je standard bio isti za sve zajednice.

U okviru uključivanja većeg broja zajednica, on je predložio da se izradi akcioni plan između Policije Kosova i romske zajednice, u okviru organizovanja seminara i različitih kampanja.

Dok, što se tiče pomenutih slučajeva od **g. Ademi**, on je potencirao da su Sudovi i Popravna Služba te institucije koje određuju nivo kazna za krivična dela.

Slobodan Petrović, je pomenuo slučajeve pretnji koje vrše lica iz javnih institucija, za koje postoje i konkretna imena. On smatra da kada počinioci krivičnih dela budu poznati, onda ima prostora i za druge iste akcije. Vezano po tom pitanju, problema nema samo Policija već i tužilaštvo i sudovi. Za slučajeve koje on smatra da nije dobio odgovor, ne samo na ovoj sednici, su slučajevi otkrivanja počinioca krivičnih dela i političkih ubistava, referišući se na ubistva na severu tokom lokalnih izbora 2014. godine i ubistva Olivera Ivanovića. Još jednom je izrazio potrebu da se treba više raditi u pronalasku počinioca ovih krivičnih dela. Na kraju, zahvalio se Policiji Kosova za obavljeni rad do sada.

Direktor, g. Qalaj, je solidaran sa njegovom zabrinutošću i javno poziva da se prethodno prijave svi slučajevi, ne samo u lokalnim policijskim stanicama već i onim regionalnim. Za slučaj ubistva sada pokojnog g. Olivera Ivanovića, rekao je da ima napretka u istragama, jer se predmet tretira od Specijalnog Tužilaštva.

Na kraju je rekao da ne može davati detaljnije informacije zbog osetljivosti slučaja, ali je osigurao g. Petrovića da će poslati pismeni izveštaj.

Sednica je završena u 13:00. časova

*Pripremljeno od
Jedinice za podršku komisije*

Zamenik predsednika komisije,

Xhelal Sveçla